

BOJAN ĐURIĆ ŠTA NAM NEDOSTAJE?

Prošao je januar. Za mesec dana, reformaska pro-evropska vlada je pred parlament uputila samo dva zakona: predlog Zakona o dobrobiti životinja i Predlog izmena i dopuna Zakona o opštem upravnom postupku. Sve ostalo su međunarodni sporazumi koji su samo tehnički prosleđeni na ratifikaciju.

Zašto srpska vlada odbija da, poput svih vlada u zemljama koje su uspešno prošle put evropskih integracija, napravi godišnje ili polugodišnje planove predlaganja, raspravljanja i usvajanja zakona. Tek tako bi optuživanje parlamenta imalo smisla; moglo bi, naime, da se utvrdi šta vlada nije učinila a šta je zakazalo ili zaustavljeno u Skupštini.

Umesto toga, Božidar Đelić je po onoj vrućini letos na brzinu našampao u plavo-žutom omotu nekakav spisak zakona koje treba usvojiti i odneo ga tada tek izabranoj Slavici Đukić-Dejanović. Usledilo je zajedničko fotografisanje i ničim izazvani obostrani optimizam da će to sve biti završeno i usvojeno do kraja godine. Tu je bilo ukupno 49 zakona, od kojih je do sada usvojeno petnaest. Svi zakoni koje je vlada (sama ili preko svoje većine u parlamentu) stavila na dnevni red su usvojeni. Znači, ostalo je više od 30 zakona od kojih mnogi još uvek nisu ni predloženi parlamentu. To znači da nisu gotovi. Inače, usvajanje tih zakona je vlada prvobitno bila predvidela za usvajanje još tokom 2007. godine.

Ista vlada je iz čisto propagandnih razloga donela i odluku (besmislenu) da na svakoj sednici usvaja makar po jedan predlog zakona i da ga upućuje parlamentu. U tome nema nikakvog reda, ni prioriteta. Valjda je logično i najhitnije da se prvo završe svi zakoni i strategije koje su važne za ukidanje viza. Neki od tih zakona, međutim, nedostaju.

BELI ŠENGEN

ZAKONI. – Da bi Srbija dospela u raj bezviznog režima treba da budu usvojena bar još tri zakona: Zakon o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorizma, Antidiskriminacioni zakon i Zakon o međunarodnoj pravnoj pomoći u krivičnim stvarima.

Ključno je da Vlada nije završila nijedan od ovih zakona! Nijedan od njih se neće uskoro naći na dnevnom redu jer posao usaglašavanja nacrti tih zakona nije gotov.

Jedan od najvećih prigovora Evropske komisije u Izveštaju o napretku za 2008. godinu vezan je za loša pravila za sprečavanje i kažnjavanje

pranja novca. Zakon o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorizma je vlada u oktobru uputila Skupštini a onda je na zahtev vladajuće većine on skinut s dnevnog reda. On formalno stoji u proceduri ali sam Đelić je priznao da se neće o njemu skoro raspravljati jer nije dovoljno dobro pripremljen i da postojeći predlog treba menjati.

Đelić je na sednici Odbora za evropske integracije priznao da je taj zvanični predlog Zakona o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorizma vlade nedovršen i pun neodstatka i da ga je vlada samo formalno uputila parlamentu da bi ispunila neki rok, ali da takav zakon u toj formi ne može da bude razmatran i usvojen. Nije umeo da odgovori na pitanje dokle se sa tim izmenama stiglo i kada će zakon biti spreman za usvajanje. Na snazi je i dalje zastareli Zakon o sprečavanju pranja novca iz 2005. godine

Zakon protiv diskriminacije je tek u fazi nacrti. Ministarstvo za ljudska i manjinska prava tek za proleće najavljuje neku vrstu predloga, iako već postoji u proceduri predlog koji je u oktobru 2007. predložio LDP. Do sada smo bar ovu obaveznu mogli da ispunimo ali vladajuća većina nije spremna da taj predlog stavi na dnevni red. Zakon o međunarodnoj pravnoj pomoći takođe nije ni blizu uobličavanja i nije ni upućen parlamentu. Usput, umesto usvajanja zakona o međ. pravnoj pomoći, većina stranaka šalje poruku o Srbiji kao sigurnoj kući za one koji su osumnjičeni da su u inostranstvu izvršili neko krivično delo (na primer, indiferentan ili podržavalački stav prema nedavnoj poseti Miladina Kovačevića Skupštini).

STRATEGIJE: ISKLJUČIVA KRIVICA VLADE! - U Road map-u se direktno govori i o strategijama koje treba doneti i početi njihovo sprovođenje pre ukidanja viznih zahteva. Strategije piše i donosi Vlada i u tome se ništa ne može prebaciti parlamentu.

Vlada do sada nije pripremila i usvojila:

- Strategiju za reintegraciju povratnika po osnovu sporazuma o readmisiji
- Strategiju za borbu protiv organizovanog kriminala
- Strategiju za borbu protiv droga
- Strategiju za suzbijanje ilegalnih migracija.

Toliko o brzim evropskim putevima Srbije.

LDP OSUDILA KAMPANJU PROTIV NEVLADINOG SEKTORA I PEŠČANIK

LDP je tokom protekle nedelje u dva navrata osudila javnu kampanju i napade na Peščanik i Biljanu Kovačević-Vučo, predsednicu Komiteta pravnika za ljudska prava

... Za državu ne sme biti problem da otkrije ko i na koji način krši zakon i ometa legalno emitovanje preko internet stranice Peščanika. Možda bi organizatori ovog kršenja slobode izražavanja i medija mogli da se potraže i među onima koji su nedavno hvaljeni zbog hakerskih napada na «neprijateljske sadržaje» koji postoje na internetu, iako je i to, bez obzira na motive, zabranjeno i kažnjivo. Zakon i postoji da bi se sprečili samovolja i arbitrarno procenjivanje nečijeg patriotizma i prava da govore ili piše. Od hakerskog upada na sajt Peščanika do fizičkog napada, pretnji ili demoliranja prostorija, kao što je to bilo i u slučaju napada na LDP, često je samo jedan korak ili poruka koju neodlučna država šalje svojom pasivnošću ili tihom podrškom dežurnim «patriotama» ...

... Biljana Kovačević-Vučo je i pre i posle 2000. godine na isti način branila ljudska prava. Takva vrsta doslednosti i hrabrosti se u Srbiji, zahvaljujući moći onih koji su promenu vlasti shvatili kao priliku da promene stranu ali ne i vrednosti koje nameću, neprestano kažnjava. Popuštanje pred njima nas je dovelo u ovu situaciju. Pod Koštunicom je postala poželjna revnost u napadu na nevladine organizacije, medije i nepoželjne političke stranke. Posle Koštunice, postala je uobičajena ponižavajuća ravnodušnost s kojom se posmatra ono što Biljani Kovačević i drugima priređuju njegovi savetnici i analitičari. Njihovi napadi mogući su zbog ćutanja i političke konfuzije koju proizvodi vlast koja nije raskinula sa vrednostima prethodne politike ...

UROŠ KOSANOVIĆ ANDREA SIMONOV LIBERALNE POLITIKE U PROCESU EVROPSKIH INTEGRACIJA INFORMATIČKO DRUŠTVO I MEDIJI

U Sporazumu o stabilizaciji i pridruživanju u pogledu informatičkog društva se prvenstveno govori o saradnji Srbije i Evropske unije na postepenom usklađivanju politika i propisa Republike Srbije sa politikama i propisima EU. Strane će sarađivati na razvijanju informatičkog društva u Srbiji, što podrazumeva pripremu društva za digitalnu eru, privlačenje investicija i obezbeđivanje interoperabilnosti mreža i usluga.

Što se tiče elektronskih komunikacijskih mreža i usluga treba ojačati saradnju u ovoj oblasti.

Konačni cilj treba da bude usvajanje pravnih tekovina Evropske Unije u Srbiji u ovoj oblasti u roku od tri godine od stupanja na snagu Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju.

U pogledu informacija i komunikacija Srbija i EU preduzeće potrebne mere za uzajamne razmene informacija.

Strane će sarađivati na promovisanju audiovizuelne industrije u Evropi i podsticanju koprodukcije u oblasti kinematografije i televizije. Saradnja će uključiti i programe za obuku novinara i ostalih medijskih profesionalaca, tehničku pomoć medijima (privatnim i javnim), da bi se ojačala njihova nezavisnost, profesionalizam i veze sa evropskim medijima. Srbija treba da uskladi svoju politiku i zakonodavstvo sa pravnim tekovinama EU, a posvetiće posebnu pažnju pitanjima sticanja prava intelektualne svojine na programima i emitovanju satelitskih, kablovskih i zemaljskih frekvencija.

U Godišnjem izveštaju Evropske komisije za 2008. kaže se da je u ovoj oblasti učinjen neznan napredak. Strategiji razvoja telekomunikacija u Srbiji za period 2006. – 2010. još uvek nedostaju vremenski planovi za dostizanje definisanih ciljeva i za uvođenje mera liberalizacije.

Slab napredak je zabeležen u harmonizaciji zakonskog okvira sa pravom Evropske unije, pre svega zbog loše komunikacije između odgovornih tela, Ministarstva za telekomunikacije i informatičko društvo i Republičke agencije za telekomunikacije (RATEL). Odnosi između ova dva tela su počeli da se poboljšavaju pa je i usvojen skup odluka o VoIP-u, licenciranju, međunarodnim vezama, operaterima, rebalansiranju tarifa.

U julu 2008. RATEL je doneo odluku kojom odobrava pristup države svim internet komunikacijama, čak i bez posebnog policijskog naloga. Ova odluka je povučena nakon reagovanja ombudsmana, Poverenika za informacije od javnog značaja, građana, nevladinih organizacija i Liberalno demokratske partije.

Mobilna telefonija je formalno liberalizovana jer postoje tri operatera. Što se tiče fiksne telefonije zakonski i regulatorni okviri su neadekvatni za ulazak novog operatera na tržište. Internet usluge su i dalje neadekvatno regulisane, što otežava ulazak novih provajdera. Stopa uvođenja interneta raste, ali je i dalje niska (16 odsto). Treba usvojiti i univerzalnu politiku o pružanju usluga.

U oblasti usluga informacionog društva Vlada je oformila radnu grupu za koordinaciju IT aktivnosti u okviru Ministarstva. Usvojena su tri tehnička propisa o elektronskim potpisima. Još uvek nedostaju određeni zakoni, a Strategija o informacionom društvu nije ispraćena akcionim planovima. Komunikacija Vlade sa građanima je ograničena, postoji potreba za uvođenjem e-government-a, posebno na lokalnom nivou.

Nije usvojeno zakonodavstvo po pitanju elektronske trgovine (e-commerce). Ministarstvo nema dovoljno ljudskih resursa, a neophodno je i ojačati nezavisnost RATEL-a. Srbija još nije potpisala Evropsku konvenciju o prekograničnoj televiziji. Zakon o medijskoj koncentraciji još nije usvojen, a očekuju se i izmene i dopune Zakona o radiodifuziji. Ne postoji dovoljna transparentnost u raspodeli regionalnih i opštinskih frekvencija.

Nikakav napredak nije zabeležen u pogledu institucionalnog okvira. Transparentnost i odgovornost Agencije za radiodifuziju se još moraju osnažiti. Potrebno je osigurati sprovođenje sudskih odluka. Pošto se pripreme u oblasti informacionog društva i medija nalaze u ranoj fazi na njih negativno utiče zakonski vakuum i neadekvatan institucionalni i regulatorni kapacitet.

IZ JAVE...

25. januar:

Koliko puta vam je rečeno!

... Svakog meseca, pred ministarski savet, srpski novinari nas zovu i pitaju da li se holandsko mišljenje promenilo... Kada je reč o SSP, Holandija čvrsto stoji na stanovištu da Srbija prvo treba da ostvari punu saradnju s Tribunalom u Hagu. Kada gospodin Mladić bude uhapšen, možete nas pozvati ponovo ...

izvor iz holandskog Ministarstva inostranih poslova

26. januar:

MINIMAXI!

... Međutim, Vlada, a posebno ja, želim da se tako nešto izbegne ...

Slobodan Milosavljević o najavljenim poskupljenjima mesa

27. januar:

NABUKO!

... Taj projekat je značajan za energetska bezbednost cele Evrope zbog povećavanja broja izvora gasa povezanih sa EU ...

Mađarski premijer o potrebi investiranja u projekat NABUKO

28. januar:

Bedno!

... Pomenuta transakcija će se obaviti danas i sutra ...

Nestrpljivi ministar Škundrić u iščekivanju uplate za NIS

29. januar:

Kazao je premijer!

... Sredstva se ne obezbeđuju iz budžeta već se radi o podsticajnim sredstvima koja će omogućiti da likvidnost banaka obezbedi likvidnost privrede...

Premijer o merama pomoći privredi

30. januar:

Glas pravednika!

... Kako možete da smenite guvernera sa funkcije koji vas moli i preklinje da mu pružite šansu da izvede svedoke koji će da posvedoče o njegovoj nevinosti ...

Smenjeni guverner Rod Blagojević u obraćanju državnom Senatu

31. januar:

Ko još misli na dugi rok!

... Model na kojem se do sada zasnivala makroekonomska stabilnost, kako Srbije tako i velikog broja drugih zemalja u našem regionu, nije više održiv na srednji, a kamoli na dugi rok ...

Guverner Radovan Jelašić o kolapsu finansiranja javne potrošnje